HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

1. וְאִם לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלֻקְחָה שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה:
ויקרא יב ח

2. וְעָשָׂה אֹתָם הַכֹּהֵן אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְיָ מִזּוֹבוֹ: ויקרא טו טו

פי' הרא"ש

חסדא נמי נוקי הכי: ועוד הי'אך ניחוש שמא בירדן כיון שהוא עצמו מביאן להכן ולא א"ל זו חטאת וזו עולה. וי"ל דדעת המקשה דאין שום דבר מתפרש אלא בשעת הפרשה או בשעת עשיה ולא בנתיים. והכי פריך אלא מעתה ולא עופות אם הפריש עופות סתומים ומת נמי חיישת שמא אח"כ בירדן וימותו והא אמר רב חסדא וכו' אלמא דאין דבר מתפרש אלא בשעת הפרשה או בשעת עשיה. וכן בהמה ונסכא וסואר נמי אין מועיל בירור אחר שהקדישו. וכן משמע בפ' טרף בקלפי דלאו דוקא בעופות קא' רב חסדא אלא בכל קרבנות. ובקונט הוה מצי למיפרך למאי דקאמר דחייש בבהמה ונסכא שמא בירר אח"כ והא אמ' ר"ח וכו' אלא דניחא ליה למיפרך מעופות אעופות: א"ל רב פפא לשימי ולטעמיך דמותבת לי דבהמה ועופות הוו סתומים כמו מעות הא דתנן הביא ג' בהמות כבשה ואיל ולא פירש אלא אמר אלו לקרבנות נזירותי: הראוין לחטאת כבשה. לעולה כבש ואיל לשלמים ואמאי והא אמרי' בהמה לאו כמפורשת דמי' וכיון שלא פירש חטאת ועולה ושלמים היאך קריבין בלא קריאת שם. אלא ודאי כמופרש דמי כאילו פירש חטאת עולה ושלמים ונקבעת כל א' לשם מה שהיא ראויה. ולאידך פי' הכי קא"ל ולטעמיך דאמרת דאין ברירה מועלת אלא בשעת הפרשה או בשעת עשיה. הא תני רשב"ג דאם לקח סתם ולא פירש דהכהן מקריב הראוי לחטאת חטאת. וא"צ לפרש מדקאמר הראוי לחטאת חטאת משמע שבסתם הוא מקריב וא"צ לקרוא לו שם אלא דסמכי' אהא שהבעלים קראו להם שמות אחר ההפרשה. א"ל ולקח ועשה אמר רחמנא. כלומר אותיבית לך מעופות שכל א' מהם ראוי לחטאת או לעולה ואפ"ה אמר רחמנא ולקח ועשה שאם לא בררו הבעלים בשעת לקיחה יכול הכהן לברר בשעת עשיה אלמא הוו כסתומים אבל לא אותבת לי מידי מבהמה דאע"פ שלא פירש ע"כ כל אחד ואחד נקבעת לפי מה שהיה ראויה מצי למימר הך דחטאת תקרב עולה

נוסחת הריב"ן

(ה) ולקחה:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה אמר ליה וכו' לא אפשר למימר דכסתומין:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה וכ"ת וכו' ול"ת מאי פריך והלא הפ' לתמרת וכו' כל"ל: ב] בא"ד וכרבו הבעלים בשעת הלקיחה ותימה. תימה ותימה נמחק וכ"ה ותמהי שמא כל"ל. ג"מ: ג] בא"ד ותפי' בתערובת כשמוכיר וכו'. תימה בתמורה ותימה נמחק: ד] בא"ד ולא נסכא וכו' מאי טעמא. תימה מאי נמחק וכ"ה נמי טעמא: ה] בא"ד כיון דתמרת מעות ותמרת בהמה נסכא ומסתברא נמי דתמי לתמוה על מה שאמר לעיל דמעות ולא עופות הם לא אפשר לעיל כמפורשין דהא כתיב בהו ו] ולקח אמר ליה ולית[ה]עמיך הא ז]דתנן רשב"ג אומר הביא שלש בהמות ולא פירש הראויה לחטאת תקרב חטאת לעולה תקרב עולה לשלמים תקרב שלמים אמאי הא אמרת בהמה לאו כמפורשת דמיא אמר ליה התם [1] ולקח [2] ועשה אמר רחמנא אי בלקיחת בעלים אי בעשיית כהן הכא נמי מי

אמר ליה ולית[ה]עמיך הא ז]דתנן רשב"ג אומר הביא שלש בהמות ולא פירש הראויה לחטאת תקרב חטאת לעולה תקרב עולה לשלמים תקרב שלמים אמאי הא אמרת בהמה לאו כמפורשת דמיא אמר ליה התם [1] ולקח [2] ועשה אמר רחמנא אי בלקיחת בעלים אי בעשיית כהן הכא נמי מי

ח"ל ולית[ה]עמיך הא דתנן רבן שמעון בן גמליאל אומר כו'. לימת נמי התם דכסתומין דמו דהא אמרת בהמה נסכא ומסתבר נמי דתמי לתמוה על מה שאמר כמפורשין דמו: **אמר ליה.** לעולם לימת לך דמעות ולא נסכא מעות ולא סומר והא דאמרת מעות ולא עופות התם לא אפשר לעיולי כמפורשין דהא כתיב בהו ז]ולקח

ועשה דגלי לך רחמנא דלא ליהוי מפורשין אלא מי בעשיית כהן מי בלקיחת בעלים והא נמי דמותבינן לך מבהמה התם נמי לא אפשר (ה) דכסתומין דמו דמיניכרא מילתא דכמפורשין דמו: מי

הכהן כלומר הא בעשיית כהן מיפרש היכא דלא פירשו ובירורו בבעלים בשעת הלקיחה ב] (ותימה) דבעמס[6] לגבי קרבן והוו כמו מפורשין בתערובת ואיך ממנה שיפרשו בשעת עשיית כהן כשהבעלים קיימים מלבד זה יהיה הכהן רשאי לעשות אחד לתמורת ואחד לעולה לפי דעתו אם לא נתנו דעתם על הגוזלות מעולם היה לעולה והיה לתמורת דהם הוו שוגג שנתנו הבעלים עיניהם עליהם ליפרש ממנית דעת הבעלים בלא ולמי מדקאמר רב חסדא בבעשיית הכהן מתפרשות ס"מ לחיי נו למוד מעות ולא מולדת כיון בלא הוגיל הפירוש בפיו להדיא וה"ק לבהמה וסואר שקול של קורות מעולם או לחפי' נתנו עיניהם עליהם לותה נתינה לא מעלה ולא מולדת כיון בלא הוגיל הפירוש בפיו להדיא וה"ק לבהמה וסואר שקול של קורות שיהיו כסתומין גמורים למילתייהו שיפלו לנדבה ולא נימת מעות דוקא כי היכי דעופות הוו כסתומין למילתייהו שהכהן עושה היה שילקה שילקה עולה ע"כ שיטת הסומ' והקשה הר"מ כיון דמעשיית הכהן פריך לכפריטים ס"כ מדמקשין מדרב חסדא תיקבי ליה מכמה מצינות דמס' קינין לחייבי בקינין סתומין פירוש שלא פירשו בשעת לקיחה דמשמע שהכהן מכהר שעשיתו וע"ק מאי פריך להיכי נימוח שהבעלים בירורו ליפרכ ממה שהכהן עושה והלא הם מביאים לותם לכהן להקריבם בשעתו היה שילקה לעולה והיה שילקה לחטאת וח"כ לא פירשו כלל ועלותם לימת לך להיכא דלא הגיחוש לבסוף לכהן הוו כמפורשים בתערובת כמו נסכא וסואר של קורות (ומאי) פריך וע"ק היאך יועיל [פריטת] הבעלים בתערובת אחר הלקיחה לחייבין חולי נתן בדעתו לפרש שמוב לא יוכל הכהן לשנותם יותר מאילו אמר בהדיא זה חטאת וזה עולה לאינו מועיל אחר הלקיחה כדאמר או בלקיחה או בעשיית כהן מי מועיל אחר הלקיחה הא דאמר רב חסדא בבעשיית הכהן מיפרש בשעת עשיית כהן כשהבעלים קיימים מדרבה לא יהיה הכהן רשאי לעשות אחד לתמורת ואחד לעולה לפי דעתו אם לא נתנו דעתם על הגוזלות מעולם היה לעולה והיה לתמורת דהם הוו שוגג שנתנו הבעלים עיניהם עליהם ליפרש ממנית דעת הבעלים בלא ולמי מדקאמר רב חסדא בבעשיית הכהן מתפרשות ס"מ לחיי נו למוד מעות ולא מולדת כיון בלא הוגיל הפירוש בפיו להדיא וה"ק לבהמה וסואר של קורות שיהיו כסתומין גמורים למילתייהו שיפלו לנדבה ולא נימת מעות דוקא כי היכי דעופות הוו כסתומין למילתייהו שהכהן עושה היה שילקה שילקה עולה ע"כ שיטת הסומ' והקשה הר"מ כיון דמעשיית הכהן פריך לכפריטים ס"כ מדמקשין מדרב חסדא תיקבי ליה מכמה מצינות דמס' קינין לחייבי בקינין סתומין פירוש שלא פירשו בשעת לקיחה דמשמע שהכהן מכהר שעשיתו וע"ק מאי פריך להיכי נימוח שהבעלים בירורו ליפרכ ממה שהכהן עושה והלא הם מביאים לותם לכהן להקריבם בשעתו היה שילקה לעולה והיה שילקה לחטאת וח"כ לא פירשו כלל ועלותם לימת לך להיכא דלא הגיחוש לבסוף לכהן הוו כמפורשים בתערובת כמו נסכא וסואר של קורות (ומאי) פריך וע"ק היאך יועיל [פריטת] הבעלים בתערובת אחר הלקיחה לחייבין חולי נתן בדעתו לפרש שמוב לא יוכל הכהן לשנותם יותר מאילו אמר בהדיא זה חטאת וזה עולה לאינו מועיל אחר הלקיחה כדאמר או בלקיחה או בעשיית כהן מי מועיל אחר הלקיחה הא דאמר רב חסדא בבעשיית הכהן מיפרש בשעת עשיית כהן כשהבעלים קיימים מדרבה לא יהיה הכהן רשאי לעשות אחד לתמורת ואחד לעולה לפי דעתו אם לא נתנו דעתם על הגוזלות מעולם היה לעולה והיה לתמורת דהם הוו שוגג שנתנו הבעלים עיניהם עליהם ליפרכ